

Geachte gemeenteraadsleden.

In de discussie over ontgrinden van het Graetheidegebied geven we als Werkgroep Kingbeek (IVN land van Swentibold) aan tegen mogelijke ontgrinden van het Graetheidegebied te zijn en we vragen u dat ook duidelijk te formuleren in de Omgevingsvisie. Onze bezwaren zijn grotendeels gebaseerd op informatie uit het rapport van l'Ortye dat we op 18 november jl. hebben mogen ingezien.

Het bronnengebied van de Kingbeek is een uniek gebied met o.a. een zeldzame macrofaunagemeenschap die nergens anders in Nederland, België en aangrenzende Duitse deelgebieden voorkomt. (Rapport Natuurbalans 2012).

De Kingbeek heeft van de Provincie de kwalificatie Natuurbeek gekregen waardoor ze een bijzondere bescherming zou krijgen.(2022) Het is een ecologische parel in onze gemeente!

Bijzonder vanwege flora en fauna, vooral vanwege de zeldzame macrofauna die bijzonder kwetsbaar is vanwege o.a. een max. toelaatbare grondwatertemperatuur van 12,5 °C. Een constante voeding met een minimum debiet van niet minder dan de huidige hoeveelheid is ook een harde vereiste. Temperatuur en watertoevoer zijn dus zeer belangrijk bij de instandhouding van de zeldzame macrofauna. De beek is bovendien van belang voor onze omgeving mede ook gezien de teloorgang van steeds meer natuur.

Het bronwater wordt verzameld in het infiltratiegebied dat grotendeels onder het Graetheidegebied ligt. De bronnen liggen op deze plaats vanwege een ondergronds dal gevuld met grind waardoor het verzamelde grondwater stroomt en aan de voet van het Midenterras uittreedt.

Dit grinddal wil l'Ortye gedeeltelijk afgraven.

Gevolgen van ontgrinden voor de bronnen van de Kingbeek:

1. De beek krijgt ca 25% minder water.

Omdat na ontgronden de bodem wordt afgedekt door klei en löss kan neerslag niet meer in de ondergrond dringen. Er blijven plassen staan in het verlaagde gebied die hoofdzakelijk door verdamping zullen verdwijnen. Het infiltratiegebied van de beek wordt met 70 ha verminderd, bij een totale oppervlak van 280 ha wil dit zeggen met ca 25%, dit betekent ook een vermindering van het bronwaterdebiet met 25% Dit is ruim beneden het huidige debiet dat volgens de aangehaalde studie minimaal nodig is, dus niet acceptabel!

2. L'Ortye beweert dat er geen temperatureffecten zijn voor het grondwater door het afgraven van het grind.

Dit moet men onderbouwen voor beide opgevoerde varianten. (ontgrinden tot op het grondwateroppervlak en ontgrinden tot boven het grondwateroppervlak*)

Wij denken dat het grondwater door de betere warmtegeleiding door de dunnere scheidingslaag tussen buitenlucht en grondwater na het ontgrinden meer opwarmt. Denk aan warmteverlies uit een woning naar de buitenlucht, dunnere wanden geleiden warmte veel beter dan dikke wanden! Als de dikte van de scheidingslaag tussen grondoppervlak en grondwaterpeil na ontgrinden met een veelvoud teruggaat wil dat zeggen dat ook het warmtetransport een veelvoud hoger wordt. Er ontstaat na ontgronding een groot oppervlak (70 ha) met een dunne scheidingslaag. Door de tegenwoordige klimaateffecten vroeg of laat optredende extreme zomertemperaturen wordt dit effect alleen maar versterkt. Ook kortstondige bronwater temperaturen boven 12,5 °C zijn funest voor de macrofauna en overschrijdingen zijn niet omkeerbaar. Dit laatste kan zeker een probleem worden tijdens het ontgronden bij de variant “tot op het grondwateroppervlak” wanneer men plaatselijk gedurende langere tijd aan het werk is en in feite alles open ligt.

Conclusie:

Nog los van alle andere bezwaren rond leefbaarheid is voor de Kingbeek grindwinning op Graetheide ongewenst. Het is belangrijk dat uw gemeenteraad in de Omgevingsvisie duidelijk vast legt (net als eerder in de motie) dat ontgronding **ongewenst** is. Dan kan uw raad ook later, bij een provinciale ontgrondingsvergunning, een zienswijze tegen grindwinning indienen en kan de gemeente ook gaan optreden in eventuele juridische procedures. Dan laat u ons, en andere bewonersgroepen niet in de kou staan en gaan we schouder aan schouder de strijd aan om ontgrondingen op Graetheide te voorkomen!

*Dit wordt niet nauwkeuriger geformuleerd.